

<p>سازمان نقشه برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری</p> 	<p>صور تجلسه عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور</p>	<p>شماره جلسه ۷۲</p>
<p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور</p>	<p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p>

<p>موضوع جلسه: جلسه ۷۲ کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور</p>
<p>حاضرین: آقایان: علی جاویدانه (رئیس سازمان نقشه برداری کشور و رئیس کمیسیون معین)، پیمان بکتاش (دبیر کمیسیون معین)، حسینی (نماینده سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح)، رضا قاسمی (نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت)، محمدرضا نوری (نماینده وزارت نفت)، سیدرضا زکی زاده (نماینده سازمان ثبت اسناد و املاک کشور) و محمد پهلوانی (نماینده وزارت راه و شهرسازی) خانم‌ها: پروین غریب‌نواز (نماینده نهادهای مدنی و غیردولتی)، پریسا حقیقت‌مهر (نماینده وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات) غایب: آقایان محمود ذوالفقاری (عضو حقیقی کمیسیون معین و هیات علمی دانشگاه)، یحیی جمور (عضو حقیقی کمیسیون معین و هیات علمی دانشگاه)، وحید قربانی (نماینده وزارت کشور)، بهنام نصحی (نماینده مرکز آمار ایران) میهمانان: خانم: فرزانه تاج‌الدین (نماینده شرکت ملی پست)، مهسا امینی (نماینده سازمان امور اراضی کشور) آقایان: حسین فرنام (نماینده کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس شورای اسلامی)، محمدرضا دلاور (نماینده کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس شورای اسلامی)، محمدحسین حقیقی (نماینده سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح)، حسن جوادی‌صادق (نماینده شرکت ملی پست) و محمود سلطانی‌نژاد (نماینده سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور) و مرتضی صدیقی (نماینده سازمان نقشه برداری)</p>
<p>دستور جلسه:</p>
<p>۱- پایش مصوبات جلسات سال ۱۴۰۱ کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری ۲- بررسی چالش‌های نقشه و اطلاعات مکانی طرح GNAF ۳- گزارش گروه کاری تدوین پیش‌نویس احکام مرتبط با کاداستر برای درج در قانون برنامه هفتم توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی کشور</p>
<p>شرح جلسه:</p>
<p>هفتاد و دومین جلسه کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری با پایش مصوبات جلسات ۱۴۰۱ توسط آقای بکتاش آغاز شد. پس از ارائه مصوبات جلسات قبل، موارد زیر توسط اعضا در خصوص مصوبات ارائه شده بیان شد: آقای دلاور: یک سری تحولاتی در نقشه برداری در دنیا مطرح شده است. به عنوان مثال بحث داده‌های مکانی مردم‌گستر (VGI) یکی از موضوعاتی است که هم اکنون در دنیا بسیار گسترده مطرح شده و بحث‌های متعددی وجود دارد که برای تکمیل سند چشم انداز نظام نقشه برداری می‌توان از این اسناد استفاده نمود. آقای پهلوانی: مباحث بیست و دو گانه مقررات ملی ساختمان در حال حاضر تقریباً بسته شده است و حتی مباحث بازنگری نیز انجام شده و مورد استفاده قرار گرفته است. از این رو پیشنهاد شد که مبحث جدیدی را برای نقشه برداری باز کنیم. البته این موضوع در کمیته تخصصی رشته مهندسی نقشه برداری در سازمان نظام مهندسی طرح شده بود؛ اما در آن کمیته تخصصی پیشنهاد مورد قبول واقع نشد و رای نیامورد. در حال حاضر به ما اعلام شد که این موضوع، منوط به تشکیل کمیته تخصصی نقشه برداری در شورای مرکزی است؛ که در حال حاضر چنین کمیته‌ای وجود ندارد و در حال پیگیری می‌باشد و نمایندگان نیز تقریباً معرفی شده‌اند که باید نهایی شوند. بعد از طریق این کمیته تخصصی می‌توان کارگروه را پیش برد تا این قضیه منجر به ایجاد یک مبحث جدید در بحث نقشه برداری برای مقررات ملی سازمان گردد. باید از طریق خود نظام مهندسی نیز پیگیری‌ها را انجام دهیم تا این کمیته تخصصی تشکیل گردد.</p>

<p>سازمان نقشه برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری</p> 	<p>عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور</p> <p>شماره جلسه ۷۲</p>	<p>صورت جلسه</p>
<p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور</p>	<p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p>

آقای جاویدانه: در خصوص رفتارسنجی ژئودتیک با توجه به حساسیتی که در وزارت کشور ایجاد شده است، آن وزارتخانه مباحث را پیگیری می کند و به استانداری های سراسر کشور، دستورالعمل رفتارسنجی ژئودتیک را ابلاغ کرده است. اگر بتوانیم در خصوص اقدامات وزارت راه و شهرسازی نیز در خصوص این دستورالعمل به طور ماهانه گزارشی در کمیسیون معین داشته باشیم، می توانیم از آن طریق هم موارد را پیگیری نماییم.

آقای دلاور: در رابطه با بحث پایش ابنیه ها و ساختمان های حساس که مطرح گردید، تعداد زیادی از سازمان ها از امکانات سازمان نقشه برداری کشور و کمیسیون معین اطلاع ندارند و اقدامات موازی برای پایش سازه ها انجام می دهند. برای اینکه دوباره کاری صورت نگیرد، پیشنهاد می کنم که مصوبات شورا را به سازمان های مختلف غیر از اعضای کمیسیون معین نیز ابلاغ کنید. به عنوان مثال در پژوهشگاه مهندسی زلزله، یک مرکز ملی پایش نشانگر تشکیل شده که موضوع خرید یک سری دستگاه های لرزه نگار و GPS مطرح شده تا بتوانند برای کل کشور پایش بینی و پایش زلزله انجام دهند. اگر وجود سیستم هدی و شمیم و استفاده از دستورالعمل رفتارسنجی ژئودتیک به سایر دستگاه ها اعلام گردد تا برای بحث های ژئودینامیک و مخاطرات طبیعی استفاده شوند، جامعه وسیع تری می توانند از این امکان استفاده کنند.

آقای جاویدانه: مصوبات شورای عالی نقشه برداری کشور به تمام دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون خدمات کشوری ابلاغ می شود. به عبارتی فارغ از دستگاه های عضو شورای عالی برای همه دستگاه ها ابلاغ شده است. در مورد مصوبه اخیر (جلسه ۱۲۲ شورا) نیز به همین منوال بوده است. در خصوص پژوهشگاه مهندسی زلزله، اتفاقا این پژوهشگاه با سازمان نقشه برداری تعامل دارد و بعید است در جریان مصوبات نباشند؛ با این حال موضوع از طرف سازمان نقشه برداری پیگیری می شود.

آقای نوری: برای پالایشگاه ها یا هر ابنیه ای که بخواهیم اختصاصا نامه ای بنویسیم و به اجرای دستورالعمل رفتارسنجی ژئودتیک ملزمشان کنیم، باید بدانیم شاخصمان چیست تا بتوانیم آنها را توجیه کنیم.

در ادامه، جلسه وارد دستور کار دوم شد و آقای جوادی، چالش های نقشه و اطلاعات مکانی طرح GNAF را به شرح زیر تشریح نمود:

آقای جوادی: همانطور که مستحضر هستید، تقریبا شش سال از شروع اجرای GNAF می گذرد. علیرغم اینکه پایش بینی برنامه اجرایی که ابلاغ شده بود، پنج ساله بود و قرار بود تا سال ۱۴۰۰ به پایان برسد، لیکن این پروژه به دلیل چالش هایی که وجود داشت و دارد، هنوز هم به اتمام نرسیده و بخش هایی از آن باقی مانده است. GNAF یک پایگاه داده اطلاعاتی است و آدرس تمام ساختمان ها و واحدهای مکانی موجود در شهرها و روستاهای کشور را «استانداردسازی» و «ژئوکد» می کند و آنها را به نقشه های پارسلبندی شده متصل می کند؛ تا یک پایگاه جامع نشانی استاندارد مکان محور در کشور تهیه شود. همچنین به پایگاه های اصلی دولت الکترونیک نیز متصل شده است و قرار است که به عنوان یک پایه اطلاعاتی در اختیار همه دستگاه ها قرار گیرد؛ تا همه ی دستگاه ها بتوانند اطلاعات شان را به آن منتسب کنند. در واقع همان هدف غایی و نهایی است که مرکز آمار ایران تحت عنوان سرشماری ثبتي مبنا دنبال می کند. زمانی که ما شروع به کار کردیم، متوجه شدیم که نقشه ی پارسلبندی کاملی در کشور وجود ندارد. تصور اولیه ما این بود که سازمان نقشه برداری باید دارای این نقشه ها باشد، اما بعدا متوجه شدیم که اصلا رسالت سازمان نقشه برداری چیز دیگری است و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به تامین این نقشه ها مکلف هست. جلسات متعدد، تفاهم نامه، اسناد بالادستی و جلساتی که در سطح بالای دستگاه ها برگزار شد، اما متاسفانه منجر به همکاری مناسبی از طرف سازمان ثبت اسناد و املاک برای دریافت این نقشه ها نشد و ما نتوانستیم نقشه های از سازمان ثبت اسناد و املاک دریافت نماییم و با توجه به اینکه پروژه به این نقشه ها نیاز داشت، به ناچار سراغ شهرداری ها رفتیم.

آقای جوادی در ادامه، گزارش خود را حول محورهای زیر ارائه نمود:

- منشور پروژه GNAF شامل چشم انداز، محدوده اجرایی و محدوده کار شده تاکنون
- الزامات اجرایی پروژه

<p>سازمان نقشه‌برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه‌برداری</p> 	<p>شماره جلسه ۷۲</p> <p>عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه‌برداری کشور</p> <p>صور جلسه</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p> <p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p> <p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه‌برداری کشور</p>
--	--	--

- نمودار عملیاتی پروژه شامل تامین نقشه و تامین زیرساخت‌ها
 - سامانه یکپارچه نشانی‌های مکان محور کشور یا GNAF شامل ارائه سرویس به سازمان‌های دولتی، ارائه سرویس به بخش غیردولتی و ارائه سرویس به عموم مردم
 - عملکرد فیزیکی پروژه در سال‌های ۱۳۹۵ لغایت ۱۴۰۰ و پیشرفت آن در محدوده نقاط شهری و روستایی کشور
 - وضعیت اجرای ژئوکدسازی اطلاعات کدپستی
 - نسبت شهرهای دارای نقشه پارس‌بندی شده به کل شهرهای هر استان و نسبت ساختمان‌های شهری ژئوکد شده به کل ساختمان‌های شهری در هر استان و همچنین نسبت ساختمان‌های شهری فاقد پلاک به کل ساختمان‌های شهری در هر استان
 - تولید لایه پارس‌ل از نقشه‌های پایه شهری و روستایی شامل فرایند بهره‌برداری از نقشه‌های عرصه و اعیانی و فرایند بهره‌برداری از نقشه‌های دارای لایه پارس‌ل
 - ارزیابی اطلاعات مکانی کدپستی
 - چالش‌های مرتبط با نقشه در پروژه GNAF شامل: عدم انطباق نقشه‌های سازمان‌های متولی تولید نقشه در یک محدوده جغرافیایی با هدف بهره‌برداری از سرویس‌های GNAF، عدم تطابق اسامی معابر نقشه‌های پوششی، عدم وجود اسامی معابر نقشه‌های پوششی، عدم وجود نقشه‌های پایه و پارس‌بندی شهرهای باقیمانده جهت تکمیل پروژه، عدم وجود دستورالعمل و فرایند مشخص به‌روز رسانی نقشه‌ها، چالش تولید لایه پارس‌ل از نقشه‌های پایه شهر و روستایی، فقدان نقشه‌های پایه و پارس‌بندی شده روستایی، عدم دقت مناسب لایه‌های تقسیمات کشوری (محدوده مرز استان/شهرستان/بخش/دهستان/نقاط جغرافیایی شهر و روستا)، عدم وجود لایه حریم شهرهای کشور و عدم وجود لایه اطلاعاتی محله‌های رسمی شهرهای کشور، عدم وجود لایه معابر شهری و روستایی کشور، عدم وجود تصاویر ماهواره‌ای-عکس‌های هوایی با دقت بالا برای ویرایش و به‌روز رسانی نقشه، عدم امکان ارزیابی سرویس‌های مکانی به SDI های استانی
 - پیشنهادات مرتبط با نقشه در پروژه GNAF
- در ادامه، آقای جواد بیان نمود که تا الان توانستیم نقشه پارس‌بندی ۱:۲۰۰۰ حدود ۹۵۷ نقطه شهری را از شهرداری‌ها بگیریم؛ اما عموماً نقشه‌هایی هم که دریافت می‌شوند، مشکلات خاصی دارند و در جلساتی که با سازمان نقشه‌برداری داشتیم، این دوستان هم اذعان دارند که تعدادی از نقشه‌ها فاقد استانداردهای لازم هستند و نظارت لازم بر تهیه آنها انجام نشده است. در بحث نقاط روستایی نیز که بر اساس آمار وزارت کشور چیزی نزدیک به ۳۸ یا ۴۰ هزار روستا در کشور داریم، متأسفانه فقط توانسته‌ایم ۸۶۰ نقشه‌ی روستایی را تهیه کنیم. یک بخشی از نقشه‌ها از بنیاد مسکن دریافت شده و بخش دیگری نیز از دهرداری‌ها اخذ شده است. در این خصوص نیز چالش بسیار بزرگی در بحث تامین نقشه‌های باقیمانده وجود دارد. در بازه سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰، حدود پانصد نقشه نیاز داریم که برای شهرها تولید شده باشد. موضوع دیگر، مرز محلات است که بسیار اهمیت دارد. چرا که یکی از اقلام نشانی استاندارد بحث محله هاست؛ که از شهرهای موجود عملاً فقط بیست شهر مرز محله دارند و بقیه شهرها هنوز فاقد مرز محله هستند که این موضوع نیز چالش بسیار جدی است. بحث معابر نیز به همین شکل است. ما لایه معبر کشوری برای شهرهایمان نداریم. این لایه برای استانداردسازی نشانی‌ها و اتصال این نشانی‌ها به فایل ملی GNAF مورد نیاز می‌باشد. البته یکسری شهرداری‌های بزرگ برای رفع نیاز خودشان و نه براساس یک الزام ملی، این لایه را تهیه نموده‌اند. موضوع دیگر، نامگذاری معابر است که دوباره موجب می‌شود نتوانیم نشانی تولید کنیم. حتی خیلی از ساختمان‌ها نیز فاقد پلاک شهرداری هستند. وقتی ساختمانی پلاک ندارد یا معبری نام ندارد، این یک فاجعه حساب می‌شود. یعنی نشانی وجود ندارد و ما دنبال این هستیم که نشانی‌ها را استانداردسازی کنیم. مورد دیگر بحث مغایرت‌ها است؛ ما نقشه پوششی ملی نداریم و ناچاراً از گوگل استفاده می‌کنیم که نام معابر در آن بعضاً قدیمی است. مثلاً تابلویی که در سر معبر نصب شده با آنچه در نقشه گوگل وجود دارد، مغایرت دارد.

<p>سازمان نقشه برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری</p> 	<p>شماره جلسه ۷۲</p> <p>عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور</p> <p>صور تجلسه</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p> <p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p> <p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور</p>
--	---	--

از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰ نزدیک به ۸۳ درصد از پروژه فقط در مناطق شهری پیش رفته است. اگر بخواهیم نقاط روستایی را اضافه کنیم، قطعاً درصد پیشرفت پروژه خیلی پایین می‌آید چون به هر حال، حدود ۳۸۰۰۰ روستا وجود دارد که طرح‌های هادی آنها دست بنیاد مسکن است که ما نتوانستیم همکاری خوبی با آنها داشته باشیم.

به جز شهرهای فاقد نقشه، یکی دیگر از چالش‌ها، به روز نبودن نقشه‌هایی است که از شهرداری‌ها گرفته شده است. به جز نقشه شهر تهران که با تعاملی که با شهرداری تهران وجود دارد، سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری تهران سال به سال نقشه به روز شده را به ما تحویل می‌دهد، عموماً سال تولید نقشه سایر شهرها به قبل از سال ۱۳۹۵ برمی‌گردد که برای تهیه لایه پارسل ما را دچار چالش کرده است. یکی از راهکارهایی که برای بروزرسانی نقشه‌های پارسل پیش‌بینی و تست کردیم، استفاده از تصاویر ماهواره‌ای است. ما با استفاده از تصاویر با رزولوشن بالا خیلی راحت می‌توانیم این بروزرسانی را انجام دهیم. اما موضوع اصلی نحوه‌ی تهیه این تصاویر است. سازمان فضایی ایران اعلام کرده است که تصاویر را دریافت خواهد نمود و هم اکنون نزدیک به چهار ماه طول می‌کشد فرایند واگذاری تصاویر ماهواره خیام انجام شود. البته این تصاویر در صورت دریافت با توجه به رزولوشن آنها برای ترسیم پارسل غیرممکن است. اگر ما بتوانیم فرآیندی را ایجاد کنیم که حداقل از تصاویر با رزولوشن بالا و حتی اورتوفتو شده استفاده کنیم، کمک زیادی خواهد نمود.

چالش دیگری که ما با استان‌ها داریم، بحث SDI است. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی هر استان به همه دستگاه‌ها تکلیف کرده در SDI لایه‌های اطلاعاتی مورد نیاز خود را سرویس دهند. ما بارها مکاتبه کردیم که سرویس GNAF یک سرویس کشوری است و ما نمی‌توانیم آن را تفکیک استانی کنیم. ما این سرویس را در اختیار سازمان نقشه‌برداری قرار دادیم که بتواند به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها سرویس SDI ارائه دهد. اما متأسفانه اتفاقی که در استان‌ها می‌افتد منجر به امتیاز منفی به آن استان در شاخص‌های ارزیابی می‌شود و این قضیه ما را به چالش کشانده است.

آقای پهلوانی: شما بیشتر از نقشه‌های پایه برای اطلاعاتتان استفاده کرده‌اید. مسلماً صرفاً نقشه‌های پایه نمی‌توانند اطلاعاتی را که مورد نیاز دارید به شما بدهند. همه شهرها دارای طرح‌های تفصیلی هستند که در آن طرح‌ها لایه معابر وجود دارد. همچنین برای هر جایی که تبدیل به شهر می‌شود، طرح هادی و تفصیلی تهیه می‌شود و در این طرح‌ها نیز سلسله مراتب برای معابر وجود دارد. البته ممکن است خیلی از این طرح‌ها ناقص باشد اما شما می‌توانید با تعامل با گروه زیربنایی و توسعه استانی در هر استانی تمامی اطلاعات نقشه‌های آن استان را اعم از طرح هادی یا طرح تفصیلی دریافت کنید.

آقای جوادی: طرح تفصیلی قاعدتاً باید دست شهرداری‌ها باشد چرا که شهرداری‌ها آن طرح‌ها را تولید می‌کنند. اما علیرغم مکاتبات، تفاهم‌نامه‌های منعقد شده، صورتجلسات متعدد و پیگیری‌های مکرر، چیزی که در اختیار ما قرار می‌دهند یک لایه‌ی پارسل است که آن نیز با چالش‌های خود همراه است.

خانم تاج‌الدینی: در ارایه‌ام، چالش‌های مهمی که موجب توقف پروژه GNAF می‌شود را با جزئیات بیشتری بیان می‌کنم. اوایل، نقشه‌هایی که از طرف شهرداری‌ها پیرو تفاهم‌نامه‌ای که با آنها داشتیم، به دست ما می‌رسیدند، اصولاً نقشه‌هایی بودند که ما تحت عنوان نقشه‌های پارسل بیان می‌کردیم و نقشه‌های صحیحی بودند که ما چالش زیادی با آنها نداشتیم، از آنها استفاده می‌کردیم و فرآیند ژئوکد بسیار خوب انجام می‌شد. ولی به مرور زمان، نقشه‌ها دیگر پارسل‌بندی نبود و فقط نقشه‌های پایه بودند که به صورت عرصه و اعیانی در دسترس ما قرار می‌گرفت. لذا چاره‌ای نداشتیم غیر از اینکه لایه‌های عرصه و اعیانی نقشه‌ها را با استفاده از تصاویر ماهواره‌ای بینگ و گوگل به پارسل تبدیل کنیم که فرایند سخت و زمان‌بری بود. اما با تمام این توصیفات ما نتوانستیم GNAF ۱۹۵۰ شهر را تولید کنیم. در حال حاضر، دیگر نقشه‌ای وجود ندارد که بخواهیم این فرآیند را انجام دهیم و اگر دوباره نقشه‌ای تولید شود که نقشه پایه باشد باز ما با این مشکلات مواجه خواهیم شد. چالش دیگر این بود که نقشه‌های پارسل نیز که به دستمان می‌رسیدند، نقشه‌هایی بودند که بر اساس استاندارد پروژه، ویرایش می‌شدند و سیستم تصویرهایشان تصحیح می‌شد. همچنین برخی نقشه‌های شهرداری‌ها با نقشه‌های سازمان ثبت مغایرت‌هایی دارند.

<p>سازمان نقشه‌برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه‌برداری</p> 	<p>صور تجلسه</p> <p>عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه‌برداری کشور</p>	<p>شماره جلسه ۷۲</p>
<p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه‌برداری کشور</p>	<p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p>

خانم تاج‌الدینی: متادیتایی از نقشه‌ها بدست ما نمی‌رسد. هم اکنون بحثی مطرح شده که لایه معابر در نقشه‌های هادی وجود دارد. اما نقشه‌هایی که می‌گیریم صرفاً همین نقشه پایه‌ای بود که مشاهده کردید. یعنی ما این نقشه را تحویل می‌گیریم، نه لایه معبری داریم و نه عوارض دیگری روی این نقشه وجود دارد. خود ما ناچاریم سیستم تصویر را تصحیح کنیم و لایه پارسل را استخراج کنیم.

آقای صدیقی: در تعریف این طرح، الزامات آن که نقشه به روز است، از ابتدا دیده نشده است. از این رو نمی‌توانیم توقع داشته باشیم که در آن مجموعه شما به تنهایی و با تعداد پرسنل محدود بتوانید این نقشه‌ها را به روز کرده و نظارت و اصلاح و ویرایش کنید. حتی بخشی از روند تهیه این نقشه‌ها نیز استاندارد نیست. از جمله مواردی که اشاره شد استفاده از تصاویر گوگل و بینگ بود که آنها در تمام نقاط دارای یک دقت یکسان نیستند. برای برخی مناطق حساس شاید دارای دقت کافی باشند اما در بعضی از شهرها این دقت به مراتب ضعیف‌تر است و موجب نتیجه مطلوب نخواهد شد. از این رو تعریف این موضوع در مجموعه شرکت پست، به نظر صحیح نیست و بهتر است از شرکت‌های مهندس مشاور ذبصلاح برای به روز رسانی نقشه‌ها کمک گرفته شود. همانطور که شما خودتان هم اشاره کردید، این نقشه‌ها حتی نظارت فنی سازمان نقشه‌برداری را نیز ندارند. ما خودمان برای تهیه ۳۵۰ شهری که در دستور کار داریم با استان‌های مختلف مکاتبه کردیم. حدود سی چهل شهر هم برای ما نقشه‌هایشان را ارسال کردند که عمده این نقشه‌ها ایرادهای اساسی از جمله ایراد در سیستم مختصاتشان دارند. حتی ما نقشه‌ای از شهری داشتیم که ۲۰۰ متر جابجایی داشت. به نظر من از تجمیع اعتبارات مربوط به نقشه در سطح کشور مربوط به مرکز آمار، شرکت ملی پست، سازمان نقشه‌برداری، شهرداری‌ها و هر مجموعه دیگری، می‌توان نقشه‌های بروز را تهیه کرد و راه حل دیگری را من به عنوان یک متخصص نقشه‌بردار برای رفع این مشکل متصور نیستم و هیچ راه میانبری نیز برای انجام این کار وجود ندارد.

آقای قاسمی: پروژه GNAF، پروژه‌ای است که لزومش بسیار مشخص و واضح هست؛ هیچ خدماتی در کشورهای پیشرفته دنیا بدون کدپستی مشخص به هیچ شخصی ارائه نمی‌شود. سوالی که دارم این است که از نظر مشخصات هندسی و مشخصات GIS، آیا این نقشه‌ها با نقشه‌هایی که سازمان ثبت اسناد و املاک تحویل می‌دهد یا با نقشه‌های آماده شده‌ی سازمان امور اراضی و سازمان منابع طبیعی و آب‌خیزداری، تطبیق و تشابه دارند یا خیر؟ علاوه بر این هم بین تصاویر بینگ و گوگل در خیلی جاها اختلاف وجود دارد و یکسان و در یک جهت نیستند.

آقای حسینی: زمانی که این طرح شروع شد، کمیته نقشه‌ای هم ذیل کارگروه ملی GNAF تشکیل شده بود. در این کمیته یک دستورالعملی مصوب و تدوین شد که در این دستورالعمل همه‌ی الزامات مربوط به تهیه نقشه پارسل گنجانده شد. شرکت پست می‌تواند همان دستورالعمل را به شرکت‌ها و مجریان ابلاغ کند تا در زمینه تولید اطلاعات مورد نظر یک مبنای خوبی وجود داشته باشد. همچنین در آیین‌نامه مصوبه هیات شورای عالی فناوری اطلاعات، الزام شده بود که سازمان نقشه‌برداری و سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح، همکار پروژه باشند اما در این مدت شش ساله، در دو سال آن یک انقطاع ارتباطی شکل گرفت و در چهار سال دیگر نیز تعاملی از سوی شرکت ملی پست دیده نشد. ما همکاری کاملی را در خصوص ارائه متدولوژی‌های مختلف با شرکت پست داشتیم؛ اعم از اینکه چه نقشه‌هایی در کشور یا سازمان نقشه‌برداری یا سازمان جغرافیایی موجود است و راهکار ارائه آنها به شکل خام یا پارسل‌بندی شده به شرکت پست چیست؟ اما از سوی شرکت پست با توجه به تغییر مسئولیت‌ها و الزام‌های قانونی که شاید آنها را محدود می‌کرد به سرانجام نرسید و مشکلات بودجه‌ای نیز موجب شد همکاری سازمان‌ها به نحوی از سمت شرکت‌های پست احصا نشود. بند (۹) مصوبه کمیته ملی GNAF هم اذعان کرده که دستگاه‌هایی که در این پروژه همکاری می‌کنند، اعتبارات مورد نیازشان را حسب تقاضایی که شرکت پست دارد در بودجه سالیانه خود مدنظر داشته باشند و سازمان برنامه بودجه کشور نیز آن بودجه را مصوب کند و دستگاه‌ها ملزم به همکاری با شرکت پست شوند. پیشنهاد من این است که با توجه به بند (۹) مصوبه کارگروه ملی GNAF این اقدام انجام شود و سازمان‌های متولی تولیدکننده اطلاعات مکانی، توان خود را جهت همکاری برای اتمام هر چه سریع‌تر این پروژه به خدمت بگیرند. در خصوص اسامی معابر بدون نام هم من توصیه می‌کنم از بانک اطلاعاتی شرکت‌های نشان یا بلد استفاده کنید. اکنون شبکه معابر و خیابان‌ها در کل دنیا بر اساس اطلاعات مردم محور تولید می‌شود و این شرکت‌ها نیز اطلاعاتی جامع‌تر از اطلاعات گوگل مپ دارند که می‌توان از آنها سرویس گرفت.

<p>سازمان نقشه برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری</p> 	<p>شماره جلسه ۷۲</p> <p>عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور</p> <p>صور تجلسه</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p> <p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p> <p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور</p>
--	---	--

خانم غریب نواز: به نظر من اگر یک سامانه‌ای ایجاد شود که تمام اطلاعات مربوط به نقشه‌ها، فارغ از مسائل امنیتی که متأسفانه دست‌آویز بسیاری از وزارتخانه‌ها برای عدم ارسال اطلاعات‌شان می‌باشد، در یکجا جمع شود، تمام این مشکلات را حل می‌کند و شورای عالی نقشه برداری می‌تواند این کار را انجام دهد.

آقای پهلوانی: پارسل‌هایی که تهیه می‌شوند باید با سازمان ثبت اسناد و املاک یکی باشند. طبق گزارش‌هایی که ارائه شده است، کاداستر شهری تقریباً کامل است و اکثر پارسل‌هایی که در آن وجود دارد، همگی تثبیت شده‌اند و شاید درصد کمی بروز نشده باشند که شرکت پست می‌تواند با هماهنگی سازمان ثبت اسناد و املاک از آنها استفاده کند تا مشکلات مرتفع گردد. همین الان نیز آدرسی که در پایان کار ساختمان‌ها وجود دارد، با آدرسی که روی سند ثبت می‌شود متفاوت است.

خانم حقیقت‌مهر: سال ۱۳۹۶ تفاهم‌نامه‌ای بین شرکت ملی پست و سازمان فضایی ایران منعقد شد و به صورت پایلوت برای نشان دادن کاربرد تصاویر ماهواره‌ای، نقشه شهرهای جهرم و قشم برای شرکت ملی پست تهیه شد. سال ۱۳۹۷ شرکت پست درخواست تهیه تصاویر ماهواره‌ای با رزولوشن بالا را داشت که در این راستا استعلام قیمت صورت گرفت؛ اما موقعی که به اجرای پروژه رسید، به مشکل بودجه برخورد کردند و به گفته نمایندگان سازمان برنامه و بودجه کشور هیچ درخواست بودجه‌ای از طرف شرکت پست ارسال نشده بود و نتوانسته بودند تامین اعتبار کنند. در خصوص به روز رسانی نقشه‌ها فکر می‌کنم راه معقولی که در این بازه زمانی محدود وجود دارد، استفاده از تصاویر ماهواره‌ای است. تصاویر ماهواره‌ای کمک می‌کنند تا زمان به‌روز رسانی و هزینه کاهش پیدا کند و به‌روز رسانی نقشه‌ها با تصاویر ماهواره‌ای خیلی راحت‌تر است. فکر می‌کنم تصاویر ماهواره خیارم نیاز شرکت پست را برطرف کند. همچنین می‌توان به صورت پایلوت اینکار را انجام داد و اگر جوابگوی نیاز شرکت ملی پست نبود، می‌توان به سمت تامین تصاویر ماهواره‌ای رزولوشن بهتر رفت.

آقای زکی زاده: در بانک اطلاعاتی کاداستر، لایه‌های مختلفی وجود دارند و یک سری از لایه‌هایی که در این جلسه از طرف سازمان ثبت به نمایش گذاشته شده، الزاماً بیانگر پارسل‌ها نخواهد بود. مطلب دیگر اینکه برای اینکه قطعه‌ای تثبیت شود لازم است اطراف آن پارسل با یک سری خطوط بسته شود که آن خطوط جز پارسل‌ها نیست؛ اما در این نقشه ارایه شده گزارش شرکت پست می‌بینیم که این خطوط هم به نقشه اضافه شده‌اند.

خانم امینی: فکر می‌کنم باز در این پروژه هم موازی‌کاری اتفاق می‌افتد. تهیه این نقشه‌ها الزاماً باید پس از پروژه کاداستر اتفاق بیافتد و پس از تهیه کاداستر دو بعدی، بهره‌برداری از آن نقشه‌ها توسط سازمان دولتی یا غیردولتی می‌تواند صورت پذیرد. اما در حال حاضر با یک نقشه‌ی پایه‌ای که دقت هندسی و دقت توصیفی آنها مورد بحث است انجام می‌شود. اما برای GNAF فقط کاداستر دوبعدی کافی نیست. چرا که بحث مالکیت را دارید و با آپارتمان‌هایی که هر واحدش کدپستی مستقل از همدیگر دارد مواجه هستید. یعنی کل یک ساختمان، یک کدپستی ندارد و اختصاص یک شماره قطعه برای هر پارسل قطعا مدنظر برای شما نیست. بلکه نیاز دارید که کاداستر سه بعدی انجام دهید و کد پستی‌ها را به کد ملی لینک کنید. در خصوص نام معابر هم می‌توان از اطلاعات شرکت‌هایی مثل Waze استفاده کرد یا سامانه‌ای طراحی شود که مردم بتوانند برای تکمیل اطلاعات مشارکت کنند. وجود مشکل در تقسیمات کشوری را ما هم تأیید می‌کنیم. حدود ثبتی واقعی در نقشه تقسیمات کشوری همخوانی ندارد؛ مخصوصاً در مرز استان‌ها بسیار مشهود است و باید برای اصلاح آنها فکری شود.

آقای دلاور: یک پیشنهاد این است که سازمان نقشه برداری، نقشه‌های پارسل را به دستورالعمل تهیه نقشه خود اضافه کند تا شما بتوانید از آن استفاده کنید. موضوع دیگر تعاریفتان را باید استاندارد کنید. ما هم بحث پارسل داریم هم عرصه و اعیان، که برای ما یک مفهوم از آن استنباط می‌شود و اگر برای شما تفاوت دارد، باید مشخص شود. در خصوص استفاده از تصاویر ماهواره خیارم هم برای اطلاعات پارسل‌ها این دقت تقریباً کافی است چون شما اندازه‌گیری هندسی قرار نیست انجام دهید و می‌تونید از آنها استفاده کنید.

<p>سازمان نقشه‌برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه‌برداری</p> 	<p>شماره جلسه ۷۲</p> <p>عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه‌برداری کشور</p> <p>صور تجلسه</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p> <p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p> <p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه‌برداری کشور</p>
--	---	--

آقای فرنام: عدم تعامل و عدم همکاری دستگاه‌های دولتی و اجرایی در اجرای پروژه‌ها موجب این مشکلات شده است. در هر حال من از همکاران در شرکت ملی پست درخواست می‌کنم تا گزارشی جامع از این آسیب‌شناسی را به کمیسیون اصل نود مجلس بدهند. همانطور که خانم مهندس امینی فرمودند، این موضوع به کاداستر گره می‌خورد. یعنی اگر بخواهیم استاندارد مکان محور در نشانی‌ها داشته باشیم، حتما باید در سند‌های تک برگ نیز درج شود. به عبارتی اینها لازم و ملزوم همدیگر هستند.

آقای جاویدانه: از مباحث صورت گرفته می‌توانیم نتیجه بگیریم که خلاء یک نهاد هماهنگ‌کننده در حوزه نقشه و اطلاعات مکانی چه تبعاتی دارد. خوشبختانه سعی کردیم تا حدودی در این جلسات، مباحث ملی مربوط به نقشه و اطلاعات مکانی را هماهنگ کنیم که تا حد زیادی هم بستگی به مشارکت بقیه دستگاه‌ها و نمایندگان آنها در این جلسات دارد. در خصوص GNAF تعامل سه جانبه‌ای بین شرکت ملی پست، سازمان نقشه‌برداری کشور و مرکز آمار ایران قرار بود سال گذشته شکل بگیرد که متأسفانه متوقف شد. برای جمع‌بندی، شرکت پست یک گزارش آسیب‌شناسی به کمیسیون اصل نود ارسال کند و از ظرفیت کمیسیون معین استفاده شود تا موانع اجرایی پیش‌رو برداشته شود. اما باید اجرایی‌تر هم به قضیه نگاه کنیم که زودتر به جمع‌بندی برسیم. جی‌نف هم در قسمت G (Geocoded) مشکل دارد و هم در قسمت NAF (National Address File). در قسمت Geocoded ما می‌توانیم موضوع را جمع کنیم. لیست شهرهایی که فاقد نقشه هستند تبادل شده است و در طرح مشترک با مرکز آمار این موضوع را تعیین تکلیف می‌کنیم. اینها قاعدتاً شهرهای کوچک و تازه تاسیس هستند که با استفاده از ظرفیت پهنپای به سرعت می‌توان آنها را نقشه‌برداری کرد و نیاز شرکت پست را هم می‌تواند برطرف کند.

یک ایرادی هم به شرکت پست وارد است که نباید به حوزه تهیه نقشه وارد می‌شدند و باید از دستگاه‌هایی که متولی تهیه نقشه هستند، کمک گرفته می‌شد. در هر حال مادامی که کارگروهی برای هماهنگ کردن این موارد نیست، ما از ظرفیت کمیسیون معین می‌توانیم برای این موضوع استفاده کنیم و این موارد را پیش ببریم. حداقل شهرهایی را که فاقد نقشه هستند با توافقی که با مرکز آمار پیش می‌رود در گام اول تعیین تکلیف کنیم و یک نسخه‌اش در اختیار GNAF قرارگیرد. البته در خصوص نقشه‌ها اگر شرکت ملی پست نقشه پارسل نیاز دارد متولی آن سازمان ثبت اسناد و املاک است و با استفاده از نقشه‌های کاداستر شهری کار شرکت پست راحت‌تر پیش خواهدرفت و معنی ندارد که در کنار آن نقشه کاداستر شهری ما بیاییم یک نقشه دیگر پارسلی تهیه کنیم. ما با سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور جلسه‌ای داشتیم و قرار شد آن سازمان بابت تعیین تکلیف وضعیت نقشه‌هایشان بخشنامه‌ای را به شهرداری‌ها ابلاغ کند. از شرکت پست می‌خواهم که در تدوین این بخشنامه با ما همکاری کنید و ملاحظاتی هم که شرکت پست دارد در آن آورده شود. در خصوص دستور کار سوم جلسه با موضوع برنامه هفتم نیز جلسات مفصلی در کمیسیون معین داشتیم. هفته گذشته جلسه کارگروه تدوین احکام بود و نهایت جمع‌بندی پس از صحبت‌های مختلفی که شد این بود که سازمان ثبت اسناد و املاک پیشنهاد خود را ارائه دهد.

آقای زکی‌زاده: جلسه قبل در واقع اینجوری نتیجه‌گیری کردیم که پیشنهاد تشکیل شورای عالی برای این موضوع در لایحه برنامه هفتم داده شود و خواسته‌ها در قالب آن شورا طرح گردد.

آقای فرنام: در جلسات قبل مفصلاً بحث کردیم و گزینه‌ها را نیز در بحث آسیب‌شناسی گفتیم. الان آسیبی که در نحوه اجرای قانون جامع حدنگار وجود دارد این است که متولی، ناظر و مجری یک دستگاه است. این باید حتماً در یک شورای سیاستگذار با ضمانت اجرای مکفی و بالادست سازمان ثبت اسناد و املاک دیده شود تا بتواند موضوع را راهبری کند. بالاخره از سال ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۱ آنچه که مطلوب بوده انجام نشده است و آنچه که انجام شده پر از ایراد و ابهام است. اگر این شورای کاداستر تشکیل نشود و بخواهد رویه به همین صورت پیش رود، این کار باز هم ابتر خواهدماند.

خانم غریب‌نواز: من فکر می‌کنم اگر جلسات شورای عالی نقشه‌برداری از همان تاریخی که قانون جامع حدنگار مصوب شد، منظم تشکیل می‌شد؛ شاید این مشکلات پیش نمی‌آمد. اما هم اکنون که شورای عالی فعال شده و جلسات کمیسیون معین نیز به صورت مداوم و بسیار منظم تشکیل می‌شود و مصوبات شورای عالی نیز برای تمام وزرا لازم‌الاجرا است، لذا به نظر من هیچ نیازی به تشکیل شورای موازی دیگری برای کاداستر نیست. این موضوع می‌تواند در یک

<p>سازمان نقشه‌برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه‌برداری</p> 	<p>صور تجلسه عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه‌برداری کشور</p>	<p>شماره جلسه ۷۲</p>
<p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه‌برداری کشور</p>	<p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p>

کمیسیون ذیل شورا، مثل کمیسیون معین، در شورای عالی طرح شود نه اینکه به شکل جدا و موازی این شورا زیرا هر کدام یک دستورالعمل و تعرفه صادر خواهند کرد که موجب تداخل می‌گردد.

آقای پهلوانی: من هم در تایید فرمایشات خانم غریب‌نواز فکر می‌کنم که علاوه بر کمیسیون معین شما می‌تونید یک کمیسیون دیگر مخصوص کاداستر ذیل شورای عالی نقشه‌برداری داشته باشید که کارهای مربوط به کاداستر را پیگیری و راهبری کند.

آقای سلطانی‌نژاد: شورای عالی نقشه‌برداری بیشتر مباحث مربوط به مسائل فنی و بحث نقشه را دنبال می‌کند. فلسفه کاداستر شامل یک سری مباحث حقوقی است که در کنار مباحث فنی وجود دارد و صرفاً مباحث فنی نیست که ما در شورای عالی نقشه‌برداری در مورد آنها تصمیم‌گیری نماییم. مباحث حقوقی در کاداستر بسیار حائز اهمیت هستند و باید حتماً مد نظر قرار داده شوند.

خانم امینی: به هرحال این پیشنهادی هست که خود ما داده بودیم که شورایی برای راهبری کاداستر تشکیل شود و ترکیبی از هر سه قوه در این شورا عضو باشند. یعنی هم قوه مقننه، هم قوه قضاییه و هم قوه مجریه. با توجه به آسیب‌شناسی‌هایی نیز که صورت گرفته مشخص شد که وزن حقوقی کاداستر نسبت به وزن فنی آن بیشتر است و بیشترین مشکل در بحث حقوقی در این چند سال اخیر وجود داشته که خیلی بیشتر از بحث نقشه است. همچنین در تامین نقشه‌ها ما خیلی مشکل خاصی نداریم.

آقای بکتاش: من هم بیشتر با نظر خانم مهندس غریب‌نواز موافق هستیم. اگر دو شورای موازی داشته باشیم، مشکلات خاص خودش هم در پی خواهد داشت.

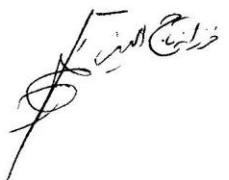
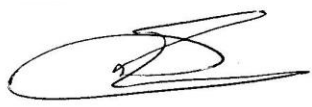

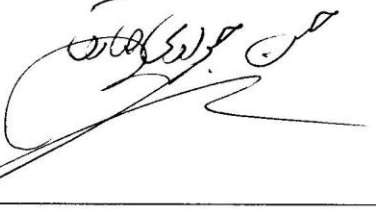

آقای جاویدانه: نسبت به جلسات قبل، به نظرم در پیشنهاد لایحه برای برنامه هفتم توسعه پیشرفت حاصل شد. بالاخره همه موضوع لزوم یک ساختار هماهنگ‌کننده را پذیرفتند که هم هماهنگی‌ها را انجام دهد و هم خلاءهای قانونی و فنی را بتواند با مصوبات لازم پر کند. برای اینکه وقت سایر دوستان گرفته نشود، ما امروز بعد از ظهر در یک جمع کوچک‌تر مباحث را جزئی‌تر بررسی خواهیم کرد و نتایج نهایی را برای سایر اعضا ارسال خواهیم کرد. لذا اگر موافق باشید، جمع‌بندی روی این بحث این باشد که پیشنهادی را که امروز بعد از ظهر نهایی خواهیم کرد، به عنوان پیشنهاد اولیه برای تمامی دستگاه‌ها ارسال نمائیم و دستگاه‌ها نیز نظراتشان را ارایه نمایند و جلسه بعد هم خاص این موضوع فقط صحبت می‌کنیم.

جمع‌بندی و مصوبات:

- ۱- مقرر شد شرکت ملی پست، گزارش آسیب‌شناسی پروژه GNAF را تهیه به کمیسیون اصل نودم قانون اساسی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.
- ۲- مقرر شد اقدامات وزارت راه و شهرسازی در خصوص دستورالعمل رفتارسنجی ژئودتیک، به طور ماهانه در کمیسیون معین توسط نماینده این وزارتخانه گزارش گردد.
- ۳- پیشنهاد نهایی شده برای درج در لایحه برنامه هفتم توسعه، توسط دبیرخانه به اعضا جهت اخذ نظرات نهایی ارسال شود.

سازمان نقشه برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری 	صور تجلسه عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور	شماره جلسه ۷۲
محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور	تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲	ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰

محل امضا

شرکت ملی پست فراتجارت الکترونیک 	حکمفرمایان دولت عمر رضا قناری 	وزارت صنعت، معدن و تجارت قاسمی
سازمان جوامع و همجوشی سعید و خدیجه 	سازمان جغرافیایی تقی 	شرکت ملی پست حسن محمدی
غیب کدنگ نمایندگی یادگار ملی 	پیمان حضرت محمد سازمان صنعت ایران قنبر محمدی 	محمد سلیمان نمایندگی وزارت معادن و فلزات
سیدرضا زکریا زاد نماینده استاد 	محمود سلطان براد سازمان صنایع و معادن محمد زکریا زاد 	سید امین سید امیررضا زکریا زاد

شماره جلسه

۷۲

صور تجلسه

عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور

سازمان نقشه برداری کشور

دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری

ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰

تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲

محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور

بهان بلبه شتر
دبیر کمیسیون معین

محمد عبداللہ
استاد دانش، مهندس و حرفه
هنرمند نقشه برداری و ژئوداتس
کمیسیون معین شورای عالی

محمد فرناز
رئیس اداره نقشه برداری

علی جاوید
رئیس کمیسیون

مرتضی مهدی
رئیس کمیسیون معین

<p>سازمان نقشه برداری کشور دبیرخانه شورای عالی نقشه برداری</p> 	<p>صور تجلسه عنوان جلسه: کمیسیون معین شورای عالی نقشه برداری کشور</p>	<p>شماره جلسه ۷۲</p>
<p>محل تشکیل جلسه: سالن خلیج فارس سازمان نقشه برداری کشور</p>	<p>تاریخ: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲</p>	<p>ساعت: ۱۰:۰۰ تا ۱۳:۰۰</p>